

Valle den siste flottaren i Edeboviken

– Ska jag ha något jobb så ska det vara utomhus, på sjön och på dagtid, sade en gång Valdemar Eriksson, nu 81 år, till sin förman på pappersbruket i Hallstavik. Och så fick det bli. Än i dag befinner han sig utomhus de flesta av dygnets ljusa timmar. Men numera på landbacken.

Valdemar Eriksson, eller Valle som han hellre lystrar till växte upp i Örvik i en skara av åtta syskon. Han har en stålblå stadig blick, en redan tydlig solbränna och en befriande humor och distans till sig själv. Vitaliteten tycks vara ett släkdrag.

– Mina systrar är så oförskämt pigga att man nästan blir förbannad när man träffar dem, skrattar han.

Receptet att nå denna ålder i detta skick lyder uppenbarligen: hårt arbete, ett sunt leverne och ständigt utomhus. Något annat känner han inte till. Hans pappa var gruvarbetare i Herräng och började sin dag med en promenad på en knapp mil från Örvik till gruvan. Självt har han balanserat och sprungit på timmerflottarna i Edeboviken sommar som vinter.

Förtidspension

– Visst tog vi en del stryk på flottarna i viken, tillstår Valle och tar sig åt axeln. Jag började där i mitten av 40-talet och höll på tills jag fick förtidspension 1975 på grund av en hjärtinfarkt. Dessförinnan hade även jag arbetat några år i Herrängs gruvor innan jag blev permitterad.

Valle har i dag ont i både axlar, armar och knän efter det hårda arbetet på viken med ved och kätting. Arbetet innebar både risker och stora kraftinsat-

Foto: Olle Anderstam

En flottare med fru. Valdemar och Gunvor Eriksson har i dagarna varit gifta i 55 år.

ser. Det handlade om att hoppa mellan timmerflottarna, lossa handsken som höll ihop veden och dra upp kättingen för hand. En sådan kätting vägde 110 kilo.

Med tanke på att det kom in tre-fyra flottor per dygn med uppemot 500 kubikmeter timmer i varje blev det inga långa vilopausar.

Teknik och råstyrka

– Vi kunde ta en kätting och utan vidare slänga upp den på axeln, minns Valle. Men det handlade mer om teknik än om råstyrka. Nyligen var jag nere vid viken och tog i en av de kättingar som ligger kvar. Den låg där den låg, konstaterar han stillsamt.

Nu kommer katten Pelle, med

stänk av norsk skogskatt i sig, in i köket. Valle och Gunvor har haft honom länge, men vet egentligen inte varifrån han kommer.

– Vi har en släkting som bodde på en ö utanför Furusund, berättar Gunvor Eriksson. Han räddade katten som kom drivande på ett isflak och gav den så småningom till oss.

Gunvor, som är född på Singö, beskriver sig själv som en representant för en utrotningshotad art.

– Jag har i stort sett varit hemmafru sedan vi gifte oss 1939. Har tagit hand om hus och hem och sytt både mina egna och barnens kläder. En gång sydde jag till och med ett segel till en av sönerna, berättar hon och ler åt minnet.

Just nu går Valle och Gunvor i funderingar om hur länge de orkar och kan stanna i huset i Tulka, några kilometer norr om Hallstavik, med hänsyn till sina respektive krämpor.

– Vi håller oss nog kvar så länge vi kan, försäkrar Gunvor trots kännningarna av reumatism i handlederna.

Gunvor och Valle har rest mycket i sina dagar. På väggen över köksbordet hänger en bild från Holland, full med tulpaner. De bilade ner tillsammans med sonen och sonhustrun för ett par år sedan.

Gillar bilkörning

– Jag är barnsligt förtjust i att köra bil, skrockar Valle. Det är lika roligt nu som när jag var 18. Men på de flesta andra ut-

landsresor har vi förstås flugit. Senast, i november förra året, var vi till Kanarieöarna.

Valle återkommer gärna till sitt forna arbete. Han beskriver en tid av dåliga förtjänster, men med stor frihet och kamratskap.

– Det var 30 man som jobbade med timret på viken under den flår tiden, erinrar han sig. Det fanns tid att snacka med varandra då. Det är för mycket ensamarbete i dag där folk bara sitter och tittar på en bildskärm. I dag skulle ingen göra de jobb vi gjorde då, tänker Valle högt.

Bubblar av minnen

Den siste flottaren bubblar av minnen, berättelser och anekdoter.

– Jag minns när ingenjör Johansson besökte oss på viken. Vi skulle hoppa över till en flotte och prata med några av gubbarna. Johansson hamnade i vattnet och hatten hans tog lite vind och seglade iväg. Men jag slog pikhaken i den och räddade den, meddelar Valle resolut och skrattar så att tårarna rinner.

Det finns många glädjeämnen kvar i Valdemar Erikssons liv. Ett av dem är att nu om sommaren vakna klockan halv fyra på morgonen och ligga och fantisera en stund om allt som ska göras under dagen. Det är hans bästa tid under dygnet.

Så gräsmatta

– Nu ska jag ut och så gräsmatta, säger Valle och reser sig från köksstolen. Många som passerar på vägen mot Herräng vinkar när jag är ute och jobbar. Jag har ingen aning om vilka de är, men jag vinkar tillbaka. Dom tror väl att man börjar bli prillig och det får dom gärna tro. Man får filma lite, ler han.

OLLE ANDERSTAM